

EVOLUȚIA INTOXICAȚIILOR ACUTE
NEPROFESIONALE EXOGENE DE ETIOLOGIE
CHIMICĂ ÎN RAIONUL ORHEI,
PE PARCURSUL ANILOR 2011–2015

Vasile GUȘTIUC, Pavel DOIBANI,
Centrul de Sănătate Publică, raionul Orhei

Summary

The evolution of acute unprofessional exogenous intoxications by chemical etiology recorded in rayon Orhei during the years 2011–2015

The evolution of acute unprofessional exogenous intoxications by chemical etiology recorded in rayon Orhei during the years 2011–2015 is characterized by continuous increasing. In total, during the reference period of time, in the rayon were registered 342 cases, including 1,17% of them resulted in death. The most common acute poisonings were caused by the use of medicinal preparations, used both accidentally and with the purpose of suicide.

Keywords: toxicological substances, chemical substance, acute poisonings

Резюме

Эволюция острых непрофессиональных экзогенных отравлений химической этиологии в Орхейском районе за 2011–2015 годы

Эволюция острых непрофессиональных экзогенных отравлений химической этиологии в Орхейском районе за 2011–2015 годы характеризуется тенденцией постоянного роста. В общей сложности, в течение этого периода, в районе было зарегистрировано 342 случая, в том числе 1,17% из них привели к летальному исходу. Наиболее распространенные острые отравления были вызваны применением лекарственных препаратов, используемых, как случайно, так и с целью суицида.

Ключевые слова: химическое вещество, токсикологические вещества, острые отравления

Introducere

Intoxicațiile acute neprofesionale exogene de etiologie chimică (IANEEC) constituie o stare patologică a organismului cauzată de substanțe chimice toxice, care pătrund în organismul uman pe diferite căi, în doze capabile de a afecta funcțiile vitale ale organismului și a provoca dereglări funcționale și/sau lezionale, care se manifestă prin diferite simptome: amețeli, vome, diaree, iar uneori pot fi soldate chiar cu deces [3].

Anual, la nivel mondial sunt înregistrate câteva milioane de intoxicații acute, cauzate de utilizarea directă a substanțelor psihotrope (alcool, droguri),

medicamentelor, pesticidelor etc. Potrivit datelor statistice, în țările dezvoltate sunt mai frecvent înregistrate intoxicații cu medicamente (antidepresive, sedative hipnotice, analgezice, droguri, medicamente cardiovasculare), în timp ce în țările în curs de dezvoltare mai des sunt întâlnite intoxicații cu substanțe agricole (pesticide, ciuperci otrăvitoare), precum și cu produse industriale și menajere (alcool metilic, produse petroliere, detergenți, solvenți etc.) [4].

Materiale și metode

Studiul a fost realizat în baza datelor din: Formularul statistic f.18-săn. *Darea de seamă privind supravegherea de stat a sănătății publice* în raionul Orhei pentru anii 2011–2015, la capitolul evidența intoxicațiilor acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, și fișelor de notificare urgentă despre depistarea cazului de intoxicație acută neprofesională exogenă de etiologie chimică (forma 058/e)

Rezultate și discuții

În teritoriul raionului Orhei, pe parcursul anilor 2011–2015 au fost înregistrate peste 342 de cazuri de intoxicații acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, care au fost provocate de diverse substanțe toxice, iar 1,17% din cazuri s-au soldat cu deces.

Evoluția anuală a cazurilor de IANEEC înregistrate în perioada de referință se caracterizează printr-o tendință continuă de creștere, cele mai multe cazuri – 91 la număr – fiind înregistrate în anul 2015 (figura 1). Acest fapt se datorează în mare parte intervențiilor Ministerului Sănătății cu scopul îmbunătățirii activității de evidență și raportare de către IMSP a tuturor cazurilor de IANEEC înregistrate în teritoriul deservit.

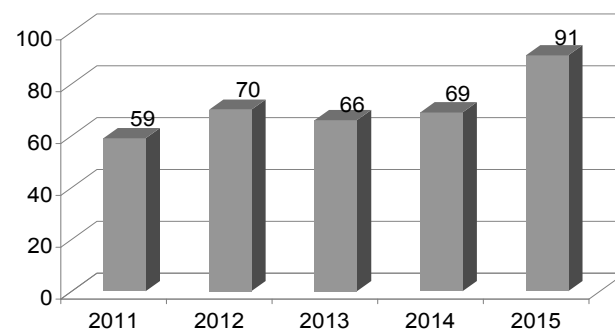

Figura 1. Numărul cazurilor de intoxicații acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, înregistrate în raionul Orhei, anii 2011–2015

În structura IANEEC înregistrate în raionul Orhei în perioada de studiu, pe primul loc se plasează intoxicațiile cu medicamente, fiind atestate 183 (53,9%) cazuri, dintre care un caz s-a soldat cu deces. Medicamentele au fost utilizate accidental în 79 (43%) cazuri și cu scop de suicid – în 104 (57%).

Pe locul doi s-au plasat intoxicațiile cu alcool – 56 (16,5%) cazuri, din ei 38 (67,8%) de afectați s-au intoxicat în urma consumului de băuturi alcoolice tari.

Locul trei revine intoxicațiilor cu gaze, preponderent intoxicațiilor cu monoxid de carbon, fiind înregistrate 30 (9,1%) cazuri, urmate de intoxicațiile cu pesticide – 9 sau 2,7% din numărul total de cazuri atestate (figura 2).

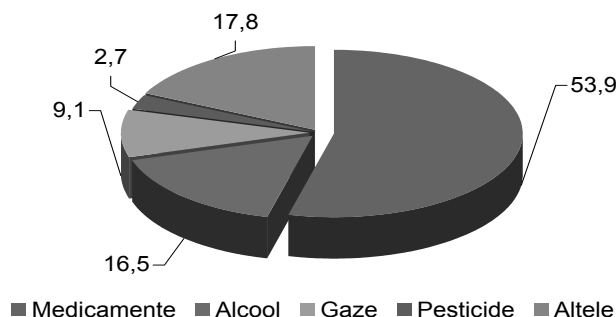

Figura 2. Structura intoxicațiilor acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, înregistrate în raionul Orhei (anii 2011–2015) după factorul cauzal

Analizând datele privind IANEEC după locul de reședință și după sex, s-a constatat că 95,5% din cazuri au fost înregistrate printre populația din mediul rural, în același timp, 222 (62,5%) cazuri au fost înregistrate printre femei și 133 (37,5%) printre bărbați.

Analiza datelor statistice prin prisma principalelor grupe de vârstă relevă faptul că 136 (38,3%) de cazuri au fost atestate la copii cu vârsta de 0-17 ani, inclusiv 53 (38,9%) cazuri printre copiii cu vârsta cuprinsă între 0 și 3 ani.

Intoxicațiile acute, în majoritatea cazurilor, necesită intervenții medicale de urgență și constituie un procentaj înalt de spitalizare. Practic, datorită intervențiilor medicale, pacienții cu intoxicații acute sunt salvați, fiind internați în secția de reanimare și terapie intensivă, unde o zi/pat costă circa 533,0 lei, surse financiare care ar putea fi utilizate pentru tratamentul altor maladii.

În profilaxia intoxicațiilor are o deosebită importanță păstrarea corectă a substanțelor toxice la locurile de lucru și de trai, iar în rândul copiilor – și aspectele de comportament, supravegherea corespunzătoare din partea părinților și altor persoane mature. În acest context, pentru evitarea intoxicațiilor acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, este absolut necesar de a ridica nivelul de cunoștințe în rândurile populației privind utilizarea și păstrarea corectă a substanțelor chimice, inclusiv a produselor chimice de menaj, medicamentelor, pesticidelor etc., respectarea regulilor de exploatare a sistemelor de încălzire (sobe, centrale pe biomasă,

gaze etc.), sporirea atenției părinților asupra comportamentului copiilor, îndeosebi al celor mici.

Concluzii

1. În raionul Orhei au fost înregistrate 183 (53,5%) cazuri de intoxicație cu medicamente, inclusiv un deces.

2. Pe locul doi s-au plasat intoxicațiile cu alcool, cu 56 (16,3%) cazuri, care sunt urmate de intoxicațiile cu gaze – 30 (9,1%) cazuri.

3. Intoxicațiile acute neprofesionale exogene de etiologie chimică constituie o problemă actuală de sănătate publică și denotă necesitatea fortificării cadrului normativ ce vizează utilizarea în practică a substanțelor chimice toxice.

Bibliografie

1. Mihai Pîslă, Ion Bahnarel, Valeriu Pantea ș.a. *Supravegherea de stat a sănătății publice în Republica Moldova* (Raport Național, anul 2014). Chișinău, 2015, 180 p.
2. Ion Bahnarel, Valeriu Pantea, Ion Șalaru ș.a. *Supravegherea de stat a sănătății publice în Republica Moldova* (Raport Național 2015). Chișinău, 2016, 176 p.
3. Iurie Pinzaru, Tatiana Manceva. *Unele aspecte privind intoxicațiile acute neprofesionale exogene de etiologie chimică în Republica Moldova*. În: Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină, 2016, nr. 1(65), p. 41-45.
4. <https://www.revistagalenus.ro/practica-medicala/22602-22602.html>.

ASPECTE ALE MORBIDITĂȚII PRIN INTOXICAȚII ACUTE NEPROFESIONALE EXOGENE DE ETIOLOGIE CHIMICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA, ANII 2012–2015

Violeta SAVCA, Igori FEOFANOV, Nicolae ROȘCA,
Centrul de Sănătate Publică Chișinău

Summary

Issues morbidity by acute nonprofessional poisoning of a chemical etiology in Moldova, 2012-2015 years

In this article are present the results and base information's about dynamics of morbidity by nonprofessional acute intoxications which in last years has a growing trend and represent a risk for Public Health, also a challenge are fatal cases after voluntary and involuntary intoxication among Moldova's population.

Keywords: morbidity, risk factors, nonprofessional pathology, intoxications